

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRĂȘOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru strelnătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif.

Înființată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E ca și cum ar grăi prin gura streinului.

Experiența guvernelor personale

Regele și guvernul Brătianu. — Greșelile și vinovăția partidului liberal.

Un Rege democrat în țară democratică.

Experiența guvernelor personale cari erau menite să tempereze — în interesul țării — mișcările extremiste de stânga și să prelungească timpul necesar educației masei (teorie pe care s'cu bazat pretențiunile de-a guverna ale liberalilor); experiența guvernelor de tranziție în prefacerea vieții noastre sociale — a dat faliment complet.

În loc să urmărească un scop național — fie chiar conservator — partidul liberal s'a rătat pe drumul regimului de dictatură, tocmai extrema cealaltă a situației reale dela noi.

Putem analiza, în mod obiectiv, această situație în raport cu greșelile politice și vinovăția partidului liberal — mai ales în ajutorul încheierii formidabilei forțe politice noi, ce va schimba raportul politic din țară.

* * *

Partidul liberal avea înaintea-i, la 1918, două căi: să se identifice cu interesele neamului, făcând o trecere spre stânga democratică ori să fie partidul de cumpănire a mișcărilor sociale firești după cele două reforme (votul universal și reforma agrară).

În cazul dintâu, trebuia să formeze partidul mare al tuturor forțelor naționale valide până la 1918 în luptele din provinciile unite, deci să acorde programul său cu idelle democrației occidentale cuprinse în programul dela Alba Iulia și în manifestele adunărilor naționale din aceste provincii.

Dacă ar fi făcut aceasta, izbutea curentul nou din acest partid vechiu și urma, firește, îndalțurarea elementelor cari compromiseseră reputația partidului prin afacerile din vremea războiului. S'ar fi dat poporului, dornic de-o viefuire politică nouă, de-o guvernare cinstită legalistă, potrivită noilor împrejurări — o îndrumare de muncă nestăvilită cu urmări nebănuite în consolidarea noului stat român.

Partidul liberal, însă, nu a reușit să se scutur de dominațiunea elementelor dubioase și necinstite, de in-

juința hotărâtoare a oamenilor de afaceri fără scrupule și a purces, — pretinzând că vrea să îndeplinească rolul guvernului de temperare a curentelor prea înaintate din stânga în mijlocul unui popor încă nepregătit — la guvernarea țării după metodele din vremea lui Vogoride, cu aceiași îndrăsneală: lipsa ori cărei temeri de răspundere.

Alegerile generale și tot ce a urmat de la 1922 încoace sunt în acord perfect cu metoda aceasta de-a stăpâni o țară, iar d-l Brătianu îmbrățișându pe semne, a suferit procesul fireesc ori căruia d. otator.

Președintele consiliului de miniștri de azi este un dictator care a înșelat încrederea Suveranului, transformând guvernarea sa,

mentă a fi o treaptă de tranziție, într-o odioasă aplicare a bunului plac.

Firească a fost să fie așa, deoarece n'are rădăcini în mase și trebuia să satisfacă factorii cari îi furnizează puterea financiară necesară unei astfel de politici.

Tot firească a fost concentrarea tuturor factorilor producători în mâinile capitalului liberal plasat în Băncile partidului, jertfind interesele unei țări de dragul procurării acelei forțe de dominațiune de care uzează jos și sus.

Firească a fost ca să se ciocnească violent interesele partidului îndrumat pe această cale și interesele generale ale mulțimii care suferă astfel toate urmările unei speculațiuni înfrigorată. Consecințele se simt adânc — și acesta este norocul — în straturile cele mai largi (scumpetea care atinge proporțiile unei catastrofale molime).

Firească a fost apoi ca în par-

tid să stăpânească oamenii de afaceri, cari și-au recrutat orice fel de partizani cari să le slujească lor.

Tabloul este aproape complet; ori cine îl poate vedea astăzi.

În conștiința publică mai este cleră situația partidului liberal, față de curentele noi și puternice ce se vor canaliza în partidul ce se formează prin fuziunea Partidului național și jărănesc. Poporul a ales de partea cui trebuie să stea în lupta ce se dă cu violență, cu ură, fiindcă prin mijloace violente și cu ură s'au năpustit acei ce își văd periclitată poziția asupra partidelor adevărat democratice.

Experiența guvernului I. Brătianu, după cele 28 de luni de guvernare, a arătat Suveranului rezultatele negative, dezastruoase, ce-a produs. Regele țării a făcut ultima experiență politică cu guvernele reprezentând minoritatea unui popor ce și pretinde libertatea de-a se conduce prin el însuși.

Alegere, deci, nu mai poate fi. Dacă se va încerca totuși o altă experiență

— cu guverne camuflate — abia atunci s'ar naște conflictul grav constituțional, care se va sfârși de sigur — ca în toate țările și în toate timpurile — cu victoria voinței populare impusă, fără rezerve, factorilor de sus.

Cuvântările Regelui Ferdinand în vremea vizitelor din Elveția, Franța, Belgia, și Anglia ni arată însă marele său spirit democratic. Declarațiile regale au repus, în simpatia lumii occidentale, poporul român. Regele României este un democrat.

Atunci cine se opune — cine se mai poate opune primenirii vieții noastre politice și înstăpânirii regimului democratic în țara românească?

Intrebarea aceasta va avea răspunsul în hotărârile regale ce se prevăd de acum.

CONFERINTE

Originea și evoluția sectelor religioase

În a doua conferință, p. r. Poada a vorbit despre originea și evoluția sectelor religioase. Rezumăm cele spuse în următoarele:

Secte se găsesc numai în statele în cari există o biserică sau mai multe biserici oficiale sau biserici naționale. Aceste biserici au fost totdeauna intolerante și în anumite vremuri tiranice. Ele nu îngăduiau nici unui suflet de om să gândească, să creadă, să se închine altfel decum poruncesc ele. Și după ce în toate vremile și în toate țările s'au găsit și se găsesc suflete, cari nu vreau să recunoască nimănui dreptul de-a dispune în mod arbitrar asupra credinței lor, putem zice că sectele au existat și vor exista dela începutul și până la sfârșitul religiunii.

Sectele religioase creștine s'au născut deodată cu creștinismul. Insuș apostolul Petru a fost un sectar la început, când pretindea, ca să împlinescă creștinii anumite formalități iudaice înainte de-a intra în comunitatea lui Cristos.

Cel dintâi sectar creștin s'au desființat de trunchiul bisericii pentru forme de cult și numai în al doilea rând pentru învățături de credință. Era ziua saba-tului, era tăierea împrejur, era aplicarea formei botezului și alte multe cari împiedecau consolidarea creștinismului chiar la început.

Începându-se persecuțiile împotriva creștinilor și neavând ei puțința de-a se întruni, în cele dintâi trei sute de ani întreg creștinismul nu era altceva decât un complex de nenumerate secte, abia dacă aveau două sau trei puncte comune. Variația credinței și a culturilor era atât de mare în diferitele provincii încât creștinii nici nu se cunoșteau după credință și cult ci după nume și felul lor de viefuire. Ei erau creștini nu în forme, nu în credințe dogmatizate ci în fapte.

Împăratul Constantin cel mare și urmașii lui au căutat să unească într'un singur mănunchiu pe toți creștinii, când cu binele când prin edicte tiranice, dar nu le-a succes. Sectele religioase n'au putut fi stărpite nici odată. În evul mediu ele au trăit sub diferite nume, iar deodată cu marea mișcare de reformare, apare în Germania și în Elveția, iar cu câțiva ani mai târziu și în Spania și Olanda, așa numitul anabaptism.

Anabaptismul acesta era însă foarte periculos, căci pe lângă elemente religioase, el conținea și doctrine sociale din cele mai revoluționare. Conducătorii anabaptismului din Germania, a-lungeși din orașe s'au retras la sate și în 1525 au provocat cunoscuta revoluție jărănească, care a fost înăbușită, iar șefii ei ucși până la unul.

În Elveția, Menon, curăț

anabaptismul de doctrinele revoluționare pe cari le înlocuiește cu rezistența pasivă, cu abținerea dela purtarea de arme și de oficii publice. Consiliul orașănesc din Zürich pune însă la grele încercări și acest nou solu de anabaptism și după ce într'o singură zi sunt înecați și decapitați peste două mii de aderenți, anabaptismul trece în Anglia sub o formă și mai moderată și sub numele de baptis-tism evoluează până ce vremea își cucerește un loc de frunte între bisericile protestante.

Din Anglia, baptismul trece în America, și astăzi biserica baptistă e cea dintâi între bisericile protestante de peste Ocean. Baptismul s'a întors repede și în țările de unde fusese isgonit la început, așa că astăzi el e răspândit nu numai în America și Europa ci pe întreaga fața pământului.

Această întindere a baptismului și a celorlalte confesiuni protestante pe cari noi le numim secte, se atribuie unui fanatism care își are izvorul nu în încăpăținare și ignoranță, cum se spune în cercurile bisericesti, ci în faptul că ele s'au declarat de biserici misionare dela începutul organizării lor.

Să nu uităm că biserica ortodoxă, catolică, lutherană și anglicană au fost și mai sunt încă biserici oficiale. Ca etari ele au aderenți numai prin înflorit și înfloresc numai până când sunt susținute de stat. Bisericile misionare, fie cea baptistă sau adventistă, fie cea metodistă sau ori-care alta, nu nimei că n'au fost dar nici nu

vreau să fie biserici dominante cu ajutorul statului. Ele vreau să cucerească și să domineze prin propria lor forță. Și ce este mai mult, ele nu caută să pue stăpânire pe stat, pe puterea politică de care se țin departe — ci pe conștiința de credință și moralitate.

Dintre bisericile oficiale de stat, singură biserica catolică face misionerie evanghelică printre păgâni — dar cu puțin succes. Biserica lutherană și cea anglicană abia mai pot să-și păstreze teritoriul de până acum. Toate celelalte însă, toate bisericile misionare, bisericile vii, cuceresc an de an milioane de suflete, în toate părțile lumii. Ele pentru aceasta s'au născut și pentru aceasta trăiesc.

La noi, sectarismul e socotit de-o mare primejdie națională. Preoșimea noastră însă în loc să înceapă o misiune de evanghelizare și o luptă deamă și cinstită pentru curățirea și apărarea ortodoxiei, se dedă la mijloace de luptă eșite din uz și caută mereu să se acopere cu puterea administrației, făcând rău sectarilor fără să aducă vr'un serviciu și bisericii strămoșești.

Dacă sectarismul e un pericol la noi, el e un pericol, pentru toate bisericile și pentru toate popoarele și țările. Între unguri ca și între sași, și ca și între români, în Franța ca și în Bulgaria, România sau China, sectarismul, protestantismul, se înrădăcinează tot mai adânc sub o formă sau alta, sub un nume sau altul.

Contra sectarismului se poate lupta numai cu armele cu cari

luptă sectarii, Amestecul admistrăției, jandarmeriei și poliției în luptele religioase nu face altceva decât ajută întinderea sectelor, iar preoții cari împiedcă prin agitații nedemne până și înmormântările sectarilor, își risipească singuri turma, pentru că la urma urmelor fiecarele mai întâi e om și sufletul omenesc totdeauna simpatizează cu cel priginit și neîndreptățit.

Sectarismul poate să fie periculos pentru cineva dar nu pentru morala publică și pentru interesele statului. Sub presiunea sectarismului, prejudecățile noastre se va da o educație mai bună. Voind să și păstreze turma, ea va trebui să se lăpede de multe lucruri rele și să desvolte o activitate mai intensă în sânul poporului. Sectarismul va produce și la noi ca în apus o concurență religioasă care va aduce cu sine o renaștere vieții sociale. Și, la urma urmelor, toată mulțămii sectarismului periculos de azi vom aunge la biserica liberă în stat liber care este idealul tuturor popoarelor civilizate.

Lupta în contra alcoolismului

Cu ocazia unei adunări a sătenilor din ținutul Solca (Moldova de sus) s'au expediat următoarele telegrame:

A. S. R. Prințul Moștenitor, București.

Sătenii ținutului Solca din Moldova de sus, adunați în comuna Arbore, îngrozii de prăpăstia în care neamul românesc este împins de străini prin mijlocul alcoolului, își îndreaptă nădejdea către Alteja Voastră, rugându-Vă să binevoiiți a pune cuvântul pe lângă stăpânire ca să ni se facă o lege, care să oprească cu desăvârșire fabricarea alcoolului și să se desființeze consumarea lui.

(ss) Președ. adunării.

Primului ministru I. Brătianu, București.

Marea adunare a sătenilor din ocolul silvic, adunați azi în com. Arbore, dându-și seama de urmările înspăimântătoare ale alcoolismului, ce ne otrăvește, — sătenii fiind îngrijorați de viitorul țării, cer votarea grabnică a unei legi care să oprească cu desăvârșire fabricarea și vânzarea beuturilor alcoolice — arme desăvârșite, în slujba streinilor și dușmanilor noștri.

(ss) Președ. adunării.

Materiale de război descoperite la Brăila

Prefectura de poliție din Brăila, în urma unui denunț primit, d-l Parizescu împreună cu șeful și guranții d-l Popovici, au făcut o descindere în subsolul palatului soc. "Generală", unde au găsit 14 lăzi, în cari erau ambalate mai multe busole maritime material de război, hârți, aparate și unelte agricole în cantitate de un vagon jum., depozitate acolo de armatele de ocupație.

Lăzile au fost aduse la siguranță și inventariate. Valoarea acestor materiale se ridică la peste 2 milioane lei. Lăzile erau pe punctul de a fi expediate la Viena, cu un vapor ce urma să sosească zilele acestea.

De capturarea acestor materiale a fost sesizat ministerul de război. Până la sosirea comisiei de recepționare, siguranța le-a depozitat într-o magazie.

Scrisoare din Maramureș

Pericolul Bolșevismului. — Sporirea artificială. — Abuzuri agrare.

După cum am raportat în timpul său, în Rusia ciscarpatină aparținătoare Cehoslovaciei numită „Rusinsko” alegerile recente parlamentare au fost dezastruoase pentru ideea de stat. Din 13 parlamentari — precum se știe — au fost aleși 7 comuniști, 4 unguri iredențiști și numai 2 după așteptările guvernului din Praga.

Bolșevismul ne subminează astfel și dela spate la Tisa. Surprinderea aceasta nu e însă mare pentru cei ce cunosc împrejurările. Parlamentarii aieși s-au pronunțat deja. Din partea ungurească au vorbit dr. Korláth Endre și senatorul Egy după gustul celor din Budapesta. Ambii au accentuat, că Rusinsko a fost alăturată Cehoslovaciei fără să fie întrebată, *adeod fără plebiscit*. În consecință oratorii au cerut autonomie și prietenie cu Ungaria lui Horty desavuând cochetățile cu emigrația maghiară.

Comunistul Bodnar a fost mai sincer și mai precis. El a definit astfel Rusinscou: *Rusinsco este partea de legătură a ideii panslavismului roșu între Praga și Imperiul sovietelor.* Ceea ce de mult am afirmat — în fine se dovedește în mod pipăbil. Polonia izolată la Danzig cu o epire strangulată iar la Memel cu un coridor ușor de închis în caz de război, numai peste România ar putea fi în legătură cu Franța. Iată motivul de ce trebuie să căutăm a zeca un hotar comun cât mai lung, cu multe rețele de căi ferate și drumuri, căci legătura peste Carpați, singura linie de comunicație nu e suficientă. *Mai trebuie apoi ruptă puntea de legătură între panslavi și coridorul înfundat.* Aceasta-i problema cea mai actuală și mai principală.

În schimb ne sporim în mod artificial. Matrícula născuților arată un spor de 100% mai ales în plasa Visău. Se sporesc cetățenii prin înmatriculare ulterioară în vederea dobândirii dreptului de indigenitate. Cei ascunși de miliție, cei necunoscuți, elementele jvazionel din anul din urmă, ajung prin înmatriculare ulterioară cetățeni români. În fine legea centralizează toate la București; unde toți evreii având bani ajung cetățeni români. Legea a uitat însă înmatricularea ulterioară să o centralizeze la București. Geniile administrative au observat lacuna și astfel aceasta afacere nu a putut fi monopolizată de moloșul regionalist din București. În fine avem oamenii vechei admistrății, șifuită cu finețele corbilor din Bizant. Liberalii pot învăța multe în Maramureș.

S'a întâmplat ceea ce nu puteam exopera speculatorii în era ungurească: compesoratul din Visăul de sus prin sentința comitetului agrar a fost segregat și cei 91 de speculatori aduși de vânt vor primi 13250 jug cad. singura avere a nemeșilor „sub masca înființării pădurii comunale. Agenții societății în curs de naționalizare „Patria”, fosta a Hazal Faternelô” a lui David Rapaport și ai „Carpații”, deputații Ioan Urdea și Mihály Péter cumpără competențele celor 38 speculatorii d-n Borşa cu presiune politică în vederea aprobării și a acestei segregării. **Cor.**

Galafii din punct de vedere industrial

Orașul Galați are o deosebită însemnătate nu numai din punctul de vedere comercial, dar și din punctul de vedere industrial. Excelența sa poziție geografică, la Dunărea de jos, îl favorizează atât pentru negoț cât și pentru industrie. Aci s'au întemeiat și au prosperat încă înainte de războiu diferite fabrici, ale căror produse erau cunoscute și apreciate în tot Regatul vechi; unele se și exportau.

Se știe că în decursul războiului cele mai multe din aceste fabrici și-au încetat activitatea. Unele au fost bombardate. Altele au fost puse în stare de nefuncționare de către aliații noștri ca să nu poată fi ocupate în stare normală și folosite de dușmani.

După războiu, debușeurile Galațiilor mărindu-se, industriașii noștri s-au pus pe lucru cu sârguință, și-au reînscut atelierelor și mașinere, și-au modernizat fabricile, le-au mărit, au înființat altele nouă.

Azi întreprinderile industriale, mari, din Galați, în număr de 153, reprezintă un capital investit de 650 milioane lei și ocupă șase mi de lucrători.

Dintr'o anchetă făcută de d-linginer C. Petrovici, publicată în Buletinul Institutului Economic Românesc, se constată că principalele întreprinderi industriale din orașul nostru se prezintă în modul următor: șantierele navale, capital 142 milioane lei, lucrători 900; uzinele electrice, capital 8) milioane lei, lucrători 163; săpunul și lumânările, capital 51 milioane lei, lucrători 300; laminarele pentru tablă, capital 50 milioane lei, lucrători 100; cea, nituri, tras sărmă, capital 40 milioane, lucrători 284; moli mecanice, capital 37 milioane, lucrători 240; cherestea 31 milioane, lucrători 1006; uzile vegetale și lacuri, capital 25 milioane, lucrători 101; ambalaje metalice, capital 25 milioane, lucrători 319.

Apoi urmează uzinele de gaz aerian, tăbăcăria și încălțăminte, textilele, halvaia, rahatul și bomboanele, paste de făinoase și biscuiții, mezelurile, brutăriile mecanice, distilerile de petrol, cărămida și produse ceramice, etc.

Șantierele navale, azi sub firma „Șantierul Române de la Dunăre”, își trag originea dela „usina de construcții mecanice și turnătorii de fier și bronz”, înființată în orașul nostru în 1893 de firma G. Fernic & Co. În 1911 vechea întreprindere și-a mărit capitalul în colaborare cu o firmă similară din Trieste; în 1916 a luat denumirea actuală, mărindu-și capitalul din nou. Acum cuprinde trei secțiuni, turnătorii din str. Cereș, șantierul naval de lângă Dunăre și atelierelor pentru reparat locomotive și vagoane, situate pe șoseaua Brateșului. Împreună, formează cea mai mare întreprindere de felul acesta din România. În 1922 au reparat 42 vase maritime și fluviale plus construcții de piese mecanice, au turnat 180 piese de fontă și 45 de bronz și au reparat 12 locomotive și 140 vagoane CFR.

În ce privește uzinele electrice, Galații posedă vre o 20, particulare, mici, cari satisfac trebuințele mereu crescândă după războiu, ale orașului.

Uzina de gaz nu poate satisface toate nevoile. Iar o centrală electrică pentru curentul

Scrisori din Galafii.

O nouă sectă religioasă?

Un pericol social.

Un prieten al ziarului ne comunică următoarele:

La Oradea-mare, în Alba-Iulia și în Brașov, s'au ivit primii učenici ai unei noi secte religioase care și are originea în America. Secta se cheamă „Știința creștină”. Invățăura fundamentală constă în credința, că boalele sunt numai o închipuire a onului păcătos și că prin credință și îndreptarea vieții, orice boală se vindecă de sine.

Secta își recrutează aderenții mai ales din fetele nenorocite și bolnăvicioase, dintre mamele suferinde și dintre soțiile neglijate de bărbaii lor. Ea se întinde repede, căci predicatorii prin hipnoțism și sugestii salvăvâresc adevărate minuni de însănătoșare și apar astfel ca niște oameni miraculoși.

Aderenții nu se întrunesc nici în localuri publice, nici în case particulare, nu pot fi cunoscuți decât în cazuri de boale epidemice. Cercetarea bisericilor cere-moniale le este interzisă. Ei nu anunță autorităților nici un fel de boală, nu cred în slujbele preoților și nu iau nici o medicină.

Recunosc autoritatea Bibliei și autoritatea cârmuirii lumesti. Beutură alcoolică nu consumă. Secta e întemeiată de o femeie.

Ar fi de dorit ca autoritățile competente să urmărească de aproape activitatea acestei secte, care constituie un pericol social. E vorba probabil de activitatea unor femei exaltate și isterice.

Stărpirea bandelor de comitații.

D-l Tașcu Pucerea, prefect de Durostor, a înaintat ministrului de interne un raport amănunțit asupra lucrărilor comisiunii mixte româno-bulgare pentru stărpirea bandelor, cari terorizează ambele frontiere. Din raport, reiese că de comun acord cu d-l colonel Covaceff, reprezentantul guvernului bulgar și prefectul județului Răscuic, unde s'au dus tratativele, s'a căzut de acord asupra felului cum se va proceda de acum încolo cu bandele ce fac incurșonii, prădând satele de frontieră. Pe teritoriul bulgar paza a fost întărită. În urma patulării prin pădurile de acolo au fost arestați mai mulți bandiți. În luna Iunie se vor ține alte conferințe în acelaș scop, „stărpirea bandelor”.

Anuarul societăților anonime

În curând va apare o lucrare de ordin economic și de mare importanță intitulată: „Anuarul general al societăților anonime pe acțiuni din România”, datorită domnilor: dr. Gabriel Danieșopol, directorul General al Statisticii Generale a Finanțelor și Comerțului Exterior din Ministerul de Finanțe, René C. Polysu publicist și Ion Traifu dela Banca Sindicatului Agricol Ialomița.

Această vastă lucrare care este în curs de apariție și va constitui un volum de circa 500 pagini și va fi împărțită în 16 categorii bine distincte, cuprinzând numele tuturor Societăților Anonime pe Acțiuni din România, în care sau investit până astăzi peste 23 (douăzeci și trei) miliarde lei, lucru ce nu s'a știut de către economiștii noștri în mod cert până acum.

Nu ne indoim că această lucrare ce va face mult zgomot, în toate cercurile, este așteptată cu viu interes.

No. 5820—1924.

Cons. oraș.

Publicațiune.

În atențiunea celor cari doresc să construiască și maistrilor de construcții.

La scopul evitării contravențiunilor în privința dispozițiilor legale și ministeriale, referitoare la dreptul de executare a construcțiilor de către maieștri de construcție se publică următoarele:

1. Pentru executarea tuturor lucrărilor, cari obvin în bransa edilă, este îndreptățit numai un maiestru constructor diplomat, care dispune de o concesiune industrială.

2. Maiestru-zidar diplomat are dreptul să execute independent numai astfel de case parter și case economice, la cari lățimea cea mai mare a aripilor clădirii nu întrece 15 metri și la care diametrul intern al adâncimii celei mai mari a tractului nu trece de 6 metri.

Maiestrul zidar diplomat poate executa clădiri mai mari decât acestea numai sub conducerea unui maiestru-constructor.

3. Maiestru-zidar nediplomat poate executa independent numai astfel de reparațiuni, cari nu ating construcțiunea clădirii și la cari nu este necesară instalarea unei schele, care trece peste înălțimea parterului.

Cei cari vor esc să construiască, precum și maieștri de construcții se fac atenți că planurile edile înaintate spre aprobare nu vor fi aprobate fără semnătura expertului îndreptățit la executarea construcției.

Oficiul ingineresc oraș. a primit ordin și poliția de Stat a fost rugată să supună toate clădirile unui control în această privință și să denunțe poliției de Stat spre a fi pedepsiți toți proprietarii de construcție precum și toți maieștri, cari contravin acestor dispozițiuni.

Brașov, la 8 Maiu 1924
539 1—1 **Consiliul orașenesc.**

Se primesc ceasuri pentru reparat la firma H. Osterstetzer, Târgul grâului 9. 475 8—0

Saxonia No. 2649.

Zilnic CORNURI CU UNT PROASPETE LA TAVĂ v.d. JOHANN SIEGENS urmașii PIAȚA ROZELOR 17.

ULTIMA ORA

Ora 10 dim.

Fuziunea Partidului național-român cu Partidul țărănesc.

— Ședințele comitetelor executive. —

BUCUREȘTI 9 MAI. — In momentul in care va comunica aceasta, se adună comitetele executive ale Partidului național și delegația permanentă a Partidului țărănesc — fie care la cluburile lor, pentru a hotărî fuziunea acestor partide.

Bibliografie.

Cărți premiate

„Cartea Românească” a premiat următoarele manuscrise, prezentate la concursul instituit de această societate pe anul 1923:

Cărți de povestiri pentru copii:

1. *Isprava lui Ursu* sub motto „Sol lucet omnibus” de d-ra Alice Gabrielescu cu Lei 6000.—
2. *Familia Banescu* sub motto „sol Batania” de d-na M. Reșcu cu Lei 3000.—
3. *Povestiri în versuri pentru copii* sub motto „povestirile dezvoltă imaginația copiilor” de Ioan I. Clorănescu cu Lei 3000.—
4. *Cartea babei Floarea* sub motto „în tenul labore” de Narcis Pietescu cu Lei 3000.—

Povestiri în legătură cu războiul nostru pentru unitatea națională.

1. *Pribeag în țara mea* sub motto „Voște și vei putea” de Maior V. Gorsky cu Lei 4000.—
2. *Spion?* sub motto „Nici apoteozare, nici poveștiri: Adevărul” de H. H. Stahl cu Lei 4000.—

Pământul neamului românesc.

1. *În munții Bucovinei* sub motto: „Dulce Bucovină, vasele grădina” de căpitan A. I. Gheorghiu cu Lei 3000.—

Îngrijirea copiilor.

1. *Copilul.* — *Îngrijirea lui modernă* sub motto „Tot ce deținează copilul de mama sa, îl face să sufere și-l pune în pericol de moarte” de dr. Horia Slobozianu cu Lei 5000.—

Industrializarea și comercializarea fructelor și legumelor.

1. *Industrializarea și comercializarea fructelor și legumelor* sub motto „în condițiile economice în care se desfășoară viața noastră agricolă după războiu, stăruința proprietății rurale, impune cultura intensivă a grădnicilor și industrializarea produselor acestora” de Ing. agric. D. I. Ștefănescu cu Lei 4000.—

Pentru Orfelinatul Uniunii fem.

1. *Pentru Orfelinatul Uniunii fem.* au contribuit d-na Elena N. Oancea de Flori, la un an de la moartea regretatului său soț 2 kgr. carne de vițel, d-na E. M. 5 litri linte, d-na Maria D. Roncea cu 3 miei, d-na locot. colonel Colban 60 bucăți ouă de Paști, Bucara Plăcu din comuna Zărnești 130 bucăți ouă de Paști adunate în comună. Oficiul siguranței 100 lei, provenită din mituire. Pentru aceste daruri atât de binevenite exprimăm durabile mulțumiri — Maria B. Balulescu, pres.

Se caută un ucenic pentru frizerie, cu o plată săptămânală.

1. **Z. CRIȘAN**
STR. LUNGA 102.

O căsătorie româno-japoneză.
Marți seara a avut loc la legația japoneză din București căsătoria religioasă a fiicei ministrului Japoniei la București d-nul Hori-Gutchi cu d-l Mavrod. fiul d-nei de onoare Mavrod. Serviciul religios a fost oficiat de către nunțul papal Doldi. Au luat parte la această sărbătoare foștii Suverani ai Greciei, principele Carol cu princesa, principele Ileana și Irlina, d-nii miniștri Duca, Trăsnea Greceanu, M. Șu, ministrul palatului, generalii Anghelescu, maresalul palatului, Condescu, N. Coleanu, prefectul de poliție cu doamna.

Mare Festival muzical

Măne Vineri 30 Mai. 1924 la orele 9 seara va avea loc în Sala Teatrului Apollo un extraordinar

Festival Muzical

dat de următorii artiști care au fondat Opera Română. Athanasie Jean, Folescu G., Costescu Dăca, Drăgulescu Stinghe, Alexiu Gy., Ferraru Ai., Rodrigr-Athanasie, Niculescu Basu, Rabega!, Teodorescu Gr., Vrăbescu R.

Biletele se vând la Casa Teatrului.

TEATRUL APOLLO

Astăzi seară, Joi 29 Mai.

Trupa Teatrului Național din Cluj va juca

Vicleniile lui Scapin

de Molière,

și „Morcovel” comedie într'un act.

Inceputul la 9 ore seara.

MARE DEPOZIT DE STOFE

DE HAINE

BARBĂTEȘTI ȘI DE DAME

SZAVA & POPOVICI

STR. NEAGRA No. 51.

TELEFON 767.

TELEFON 767.

531 3-0

Consiliul de Administrație al Societății anonime pentru Industria lemnului, fost Vidor & Comp. din Brașov, anunță cu mare durere pierderea prea timpurie al Consilierului silvic

GOTTFRIED GUNESGH

membru în Consiliul de administrație, decedat după o scurtă suferință, în seara zilei de 25 Mai a. c.

Prin încetarea din viață a iubitului ei consilier, societatea încearcă o mare lovitură, fiindcă i-a fost un colaborator prețios, care a muncit cu mare dragoste și devotament pentru prosperarea societății.

Consiliul îi aduce pe această cale un ultim omagiu de recunoștință, rogând Creatorul să-l odihnească în pace.

Fie-i țărăna ușoară. Direcțiunea.

Saxonia No. 2578.

P. CHRISTIANI

Stabiliment de văpsitorie și curățire chimică:

COSTUME. COVOARE.

Stofe de lână și bumbac.
Haine de doliu se confecționează în 24 ore.

STR. MIHAIL WEISS 1.

516 8-5

„TARLUNGUL”

societate electrică din Săcele are vacant un post de mecanic electrician la uzina Hidroelectrică și pentru 2 monteur electricieni pricepuți în instalațiuni interioare și la linie. Doritorii se vor adresa la biroul societății în Cernatu-Săcele; numai cei cari cunosc limba română sau germană.

542 1-2

Emma Villa

Pension Dr. W.
Konya

TUȘNAD BAI

Confort. Lumină
electrică.

PREȚURI MODERATE.

5-0

Saxonia Nr. 278

211 3-0

Vânzare în detal: Str. Porții 27. Vânzare engross: Str. Mihail Weiss 18.

G. SOCI

Aduc la binevoitoarea cunoștință a onoratului Public, că am deschis Luni în 19 Mai în Str. Porții No. 27 o

PRAVALIE DE STOFE:

Depozitul bogat l-am înzestrat cu toate stofelele de lână pentru bărbați după ultima modă pe cari le-am adus din

STREINATATE

Indeosebi din facricile CEHOSLOVACIEI. — Calitatea mărfurilor precum și prețurile surprinzător de eftine vor satisface pe fiecare cumpărător.

În prăvălia mea mai stau la dispoziție.

FELURITE ARTICOLE NECESARE LA CROIȚUL HAINELOR.

Cu deosebită stimă

Gheorghe Soci.

Saxonia No. 2061.

8-0

La Băile Tușnad este vacant postul unui director. Ofertele cu pretențiunile se vor înainta Administrației „Gazetei Transilvaniei” Brașov, Piața Libertății. 4-0

No. 6463-1924.

Cons. orăș.

Publicațiune de licitație

Spre a vinde terenul No-top. 10470-a care este înscris în cartea funduară No. 1 pe drumul Feldioara în suprafața de 100 □° sau 359.66 □², care până în prezent era adăpatoare, care însă nu mai se folosește, se va ținea licitație publică verbală. Vineri în 13 Iunie 1924 la 9 ore a. m. în oficiul economic al consiliului orășenesc Str. Argintarilor No. 5 II. etaj. ușa No. 3.

Brașov, la 15 Maiu 1924.
543 1-1 Consiliul orășenesc

Tocuri și tălpi de cauciuc PALMA

poartă copii și adulți, deoarece ele sunt durabile, eftine și purtarea lor e plăcută. Lloyd 2533.

ULTIMA ORA

Catastrofa din București Pirotechnia armatei române în flăcări

Groznică explozie cutremură întreaga Capitală. --- Dezastrul cartierului Cotroceni.

--- Ultimele știri telefonice până la ora 9 dimineața. ---

Eri pe la ora 12 din zi, un puternic incendiu a izbucnit la unul din depozitele cu munițiuni ale Pirotechniei armatei situată în cartierul Cotroceni.

Până la ora 2 jum. exploziile mari și catastofale nu se produsese. Focul se vedea însă din cartierul Grozăvești.

La ora 2 jum. s'a auzit prima detunătură puternică. Intreaga Capitală s'a zguduit.

La ora 3 jum. alta, urmată apoi la ora 4 d. a. de una groznică. Ferestrele caselor s'au spart din centrul orașului până la periferii.

După câteva minute, o nouă explozie înfricoșătoare s'a produs. Ca sub un cutremur de pământ s'au zguduit toate casele și multe s'au crăpat, altele prăbușindu-se.

La poșta Centrală s'a surpat acoperișul de sticlă din sala de telefoane, rănind pe funcționari. Panica a fost de nedescris.

Intreaga populație a Capitalei este pe străzi: bărbați, femei, copii — cu ceea-ce vreau să salveze.

În cartierul Cotroceni este o spaimă de neînchipuit. Casele se scutură sub puterea exploziilor. Populația din acest cartier fuge îngrozită cu ceea-ce pot salva în pripă.

Cartierul amenințat de exploziile dela Pirotechnie este foarte populat, cu cazărmi, școli, întreprinderi industriale. Evacuarea cartierului se face cu mare greutate.

In vreme ce focul cuprinde alte depozite, exploziile aruncă proiectile în întreg cartierul Grozăvești. Panica este nemai pomenită.

La ora 5 d. a. a fost o nouă uriașă explozie. Magaziile de munițiuni sunt aruncate în aer.

La ora 6 explnziile păreau că încetează.

La locul sinistrului, la depărtare de 1 klm., s-au apropiat M. S. Regele, Principele Carol, și autoritățile. Guvernul dădea ordine, în haosul acela infernal. De locul sinistrului însă nu

se putea apropia nimeni. Nici azi nu se pot da ajutoare eficace — deși lucrează la stingere toate posturile de pompieri.

Focul a continuat toată noaptea cu explozii întenuite. Temeri mari erau de explodarea depozitului central cu 2500 vagoane munițiuni. Din fericire este sub pământ și mai depărtat.

De teama cutremurelor și a schijelor ce cad, s'au luat măsuri de evacuare a str. Căzărmei.

Nimeni nu se poate apropia și nu se dau informațiuni de cătră autorități. Se spune că o aripă a palatului Cotroceni s'a dărâmat. Nu este vorba de incendierea Palatului.

Pagubele produse de catastrofa sunt incalculabile. Statul înregistrează — se spune o pagubă de peste 2 miliarde lei.

Numai ferestrele sparte în oraș se pot calcula la vre-o 2 milioane lei.

Sute de locuințe nu vor mai putea fi locuite.

Proporțiile dezastrului se vor cunoaște abia mâine, când se vor ști rapoartele autorităților.